

celo leto	K 480.—
pol leta	„ 240.—
četrti leta	„ 120.—
za mesec	„ 40.—

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fosamezna številka velja 1'60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Beograd, 8. maja. (Izv.) Ministri-
ski predsednik g. Pašić je bil danes
ob pol 12. uri dop. na dvoru, kjer je
regentu poročal o politični situaciji.
Beograd, 8. maja. (Izv.) Seja

ustavotvorne skupščine je bila otvorjena ob pol 10. uri dopoldne. V dverani je bilo komaj nekaj nad 60 poslanev. Minister notranjih poslov Drašković ugotovi, da se mandat znanega radičevca Jana Janičke anulira. Nato se vrši razprava o interpelacijah posameznih poslanev. K dnevnemu redu so še govorili o ustavi poslanci Stanković, Stokić in Seččerov. Naloga je bila ob pol 13. seja zaključena.

Varšava, 9. maja. (Izv.) Razpolo-
ženje v Poljski je neizpremenjeno.
Vlada izdaja sicer še vedno pomirli-
ve in nevtiralne doneče proglase, a
mnenje med narodom postaja vedno
bolj grozeče in divje. Ministrski pre-
zident Witvi je pozval k sebi vodi-
telje vseh strank, da bi se posveto-
val z njimi o položaju. — Preko ne-
vtiralnega stališča vlade je pa več
kot dvomljivo, ali bo mogla oficialna
vlada vplivati na narodne mase in
omejiti vedno bolj razširjajoče se
grozeče pojave, proti katerim ni pra-
vočasno nastopila. Vse uradništev
državnih oblasti je na strani vstajev
in čeprav je prepovedano nabiranje
prostovoljcev, so se danes po mestu
zopet razdeleževali letaki, ki pozivlja-
jo na takojšnjo pomoč Korfantijevim
četam. Društvo uradnikov je priredi-
lo po mestu obhod in demonstriralo
pred angleškim poslanštvom z gro-
zečimi vzkliki in klici »živela irska
revolucija«. Osrednja zveza obramb-
nih društev je pozvala vsa obramb-
na društva, da takoj priskočijo na
pomoč vstašem s prostovoljskimi če-
tami. Vlada je proti tej propagandi
brez moči.

zaveznikov. Königshütte in Hindenburgshütte sta še vedno trdno v rokah vstašev. V Katovicah je mednarodna komisija proglasila obsešno stanje in se vsak vstaš, pri kateremu se najde orožje, na mestu ustrelil. V pokrajini med Gliwicami in Petersdorfom je ves včerajšnji dan trajalo močno streljanje. V okrožju Veliko Strelišče so morale poljske čete zapustiti Lešnice.

Vratislava, 9. maja. (Izv.) Mesto Olivice so zasedli vstaši. Francoska posadka, ki je bila nastanjena v mestu se ni branila. Vstaši so pretrgali vsako zvezo med Olivicami in Vratislavo.

Varšava, 9. maja. (Izv.) Poljski nisti javljajo, da je pravo ime voditelja vojaških akcij poljskih vstašev v Gornji Sleziji, ki je znan pod imenom D'Oliwa, grof Matija Mieczni-ski, ki je bil popreje poljski poslanec v nemški državni zbornici.

Berlin, 9. maja. (Izv.) V Gornji Šleziji je ostal položaj v splošnem neizpremenjen in pomenja izpraznitve mesta Kanderjin le delni uspeh

Pariz, 9. maja. Francoska vlada je odgovorila na noto nemške vlade, ki je bila odposlana italijanski, angleški in francoski vladi in ki se tiče Gornje Šlezije. Francoska vlada opozarja v svojem odgovoru na tendenciozni značaj vesti, na katere se sklicuje Nemčija in izjavlja, da so nemire povzročila napačna poročila, češ da bo šlezisko premogovno ozemlje dodeljeno Nemčiji. Medzavezniška komisija je napravila energične korake, da se vzpostavi mir in red. Čete zaveznikov so storile svojo dolžnost. H koncu ugotavlja francoska vlada, da se je položaj že znatno izboljšal in izjavlja, da medzavezniška komisija ne potrebuje nobene zunanje pomoči.

vladi, da bi se vsako napredovanje državne brambe v Gornji Šleziji s strani Francije smatralo za kršitev versailleske mirovne pogodbe.

Pariz, 8. maja. Poslanska konferenca se je ponovno pečala s proučevanjem ukrepov, ki so potrebni za vzpostavitev miru in reda in sklenila naročiti medzavezniški komisiji naj prebivalstvu pove, kako je pravzaprav z vprašanjem razmejitev. Ukropi, ki so potrebni v Gornji Sleziji, še niso natančno določeni. Nadalje je konferenca sklenila nastopiti proti polski vladi za to, naj pozove prebivalstvo v svoji državi, da deluje za premirje.

Rim, 9. maja. Po poročilih iz Goruje Šlezije je bilo pri spopadkih s poljskimi uporniki ubitih 19 italijanskih vojakov, a 34 ranjenih. Poljski poslanik v Rimu je poslal ministru zunanjih poslov grofu Storzi pismo, v katerem obžaluje dogodke in izraža globoko žalost svoje vlade in poliskega naroda.

Pariz, 9. maja. Kakor doznava »Matin« iz Berlina, je francoski poslanik v Berlinu pri zunanjem uradu napravil korake in naznanil nemški

Berlin, 9. maja. (Izv.) Danes so se vršila številni razgovori med tukajšnjimi vodilnimi parlamentarci in zastopniki antante. Nemški parlamentarci izjavljajo, da bi mogli sprejeti antantni ultimatum le tedaj, če bi dobili k gotovim točkam zadovoljivo interpretacijo.

Transporti francoskih vojakov prihajajo eden za drugim. Vse važne komunikacijske točke so zasedle francoske straže. Gibanje čet, določenih za zasedbo se vsepovsod opaža.

Wiesbaden, 9. maja. (Iz.v) Francoski vojaki so zasedli vse važne vojaške točke, kot mostove, predore, železniška križišča itd. Vojaški transporti iz Francije prihajajo vsako uro.

Ptuj, 9. maja. (Izv.) Volitev ptujskega župana, na katero mesto je bil izvoljen soc. demokrat Lozinšek, so razveljavljene. Kakor se nam javlja, se bodo nove volitve vršile že čez nekaj dni.

Zagreb, 9. maja. Dopisnik »Večera« javlja iz Beograda, da je vlada sklenila ostro nastopiti proti vsem protidržavnim agitatorjem na Hrvaškem. V tem sniislu je polala vlada banni dr. Tomilenoviku posebne instrukcije. Vsaj mestni zastopniki, ki so na seji mestnega zastopstva v Zagrebu govorili proti državi, se izroče sodišču. Tej dni bo imunitetni odsek reševal vprašanje mandatov Radićevih poslancev.

Beograd, 8. maja. (Izv.) Semkal je došepol polkovnik Kalafatovič, član razmejitvene komisije z Italijo. Prihodnje dni se evakuacija zasedenega ozemlja nadaljuje. Vsled raznih spornih točk glede italijanske evakuacije, bo še te dni Kalafatovič od-

Rim, 9. maja. Pogajanja med Italijo in Jugoslavijo glede dalmatinskih vprašanj so se zopet pričela.

Zagreb, 9. maja. Včera se je na univerzi vršilo zborovanje akademikov, na katerem se je razpravljalo o akademskem domu. Iz referatov rektorja dr. Radoničiča in prorektorja tehnike, inženjerja Schoena je razvidno, da je akcija doslej že vrlo dobro uspevala in da je samo od akademikov odvisno, da se začne delo. Na zborovanju so dijaki ustanovili posebno tozadevno organizacijo in izvolili posebne člane, ki se bodo pečali z delom za akademski dom.

Zagreb, 8. maja. Danes se je pred sodiščem pričela glavna razprava proti kmet-
skim vstašem iz občine Sv. Ivan Zelina.
Obtožencev je preko 200. Razprava se raz-
deli zato na turnuse in bo trajala dalje ča-
sa.

London, 9. maja. (Izv.) »Times«
doznava iz Rima, da je albanska
vlada pozvala princa Wieda, da naj
zopet prevzame vlado v Albaniji in
postane albanski mbret.

Pariz, 9. maja. (Izv.) Pri včerajšnjih demonstracijah komunistov v pariških predmestjih je prišlo med demonstranti in policijo do krvavih spopadov. En del demonstrantov je hotel prodrati v središče mesta, je pa pri tem naletel na odpor policije, ki je rabila orožje. Pri tem je bil od komunistov eden ustreljen, 50 pa težko in lahko ranjenih. Policiji se je nato posrečilo demonstrante razgnati.

Praga, 9. maja. (Izv.) Iz Pariza se javlja, da v drugi polovici meseca junija obišče Prago maršal Foch, da ugotovi, pod kakšnimi pogoji bi bila Češkoslovaška republika pripravljena sodelovati pri ukrepih antanta proti Nemčiji in eventuelno tudi pri korakih v Gornji Šleziji.

Praga, 9. maja. Z ozirom na to, da se smoji promet brzovlakov Praga — država Srbija, Hrvatini in Slovencev — Trst, je češkoslovaško železniško ministrstvo storilo korake, da se ta zveza obdrži, ker je važna ravno sedaj, ko se bo vršila v Pragi gospodarska razstava, h kateri potujejo udeleženci iz Jugoslavije, Bolzarije itd.

Ko so se raznesle prve vesti o poljskem porazu pri plebiscitu v gorenji Šleziji, smo zapisali, da se je bati, da Poljaki, ako delitve dežele ni mnogo pričakovati. Povdarili smo, da je za Poljake najneugodnejša ravno okoliščina, da se nahaja premogovno-industrijsko okrožje blizu poljske meje, a da kaže v svojih glavnih središčih preveč germaniziranega življa. In ker želi ententa, pred vsem umerjena Anglija, ohraniti svojega glavnega doznika solventnega, zato se je bati, da ne bo hotel prisoditi tega prevažnega ozemlja Poljski.

Slezki Poljaki so čakali dolgo časa, upajoči in pričakujoči, da bo plebiscitna komisija razdelila deželo vsaj v glavnem po poljskih željah. Za nas je v tej zadevi silno interesanten problem, ki nas spominja na vse naše, specialno slovenske obmejne spore, na problem, komu je prisojiti deželo, ako so mesta in industrijska središča nemška ter nemškutarska, kmetijska okoličja pa je kompaktno drugorodna. Saj je znano, da so glasovali v vzhodnem delu gorenje Slezije prebivalci mest za Nemce, okoličani pa za Poljake. Torej isti položaj, kakor je spravljal v nevarnost naša severno mejo.

Poljaki so se postavili na stališče —

nam zelo razumljivo in simpatično — da se morajo mesta kot tujerodne kolonije, otoki privravnancev in spomeniki germanizacije, prilagoditi kmetijski okolici odnosno njeni narodnosti, ki je za državno pripadnost spornega ozemlja edino merodajna. Ta princip je dejansko obveljal pri nas v mariborskem okrožju in dravski dolini, — Toda zapadne velesile za to stališče nima jo zadosti razumevanja in pri razdelitvi gorjenj Šlezije so se postavile na nemško stališče, da je večjo pozornost polagati na narodno mišljenje mest nego na narodno mišljenje agrarne okolice.

Stališče Poljakov v sedanji situaciji je sila težko. Ententa hoče ravno z vsemi sredstvi prisiliti Nemčijo, da v polni meri respektira določbe mirovne pogodbe in si sicer dobesedno do zadnjih podrobnosti. Težko bo istočasno napram Poljakom kazati drugo politiko — na škodo Nemčije, ki bi se v tem slučaju upravičeno sklicevala na poljsko nerespektiranje odlokov mirovne konference.

Vsekakor je Koriantyjev upor zadul poskus, rešiti, kar se še rešiti da. Želimo mu uspeha, a dvomimo da bi mogel doseči znatnejših sprememb. Slovanstvo svojih sporov z nemštvom pač ne more uspešno izbojevat v — papirnatih bitkah.

Gradeec, 9. maja. Deželni glavar prof. dr. Rintelen in deželni svetnik Prisching bi imela večeraj dopoldne v St. Lorenzen pri Kapfenbergu v krščansko-socialni skupščini govoriti o vprašanju valute in kreditov ter o političnem položaju. Zborovalni lokal pa so zasedli komunistični rudarji iz Porschluga in Annabla, tako da krščansko-socialni pristaši, ki so vsled cerkvene svečanosti v St. Marein došli kasneje, v zborovalnem prostoru niso imeli večine. Po prerokavanju za predsedniško mesto je imel neki komunist hulaško govor proti deželnemu glavarju in je zahteval zadostneje za preganjanje komunistov na Štajerskem in za one komuniste, ki so bili ubiti junija 1920. Med izvajanjem tega govornika je skočilo nekaj delavcev pred deželnega glavarja in deželnega svetnika, ju pretepo in vrglo z okna prvega nadstropja na cesto. Oba sta se mogla navzlic padcu dvigniti. Deželnega glavarja so komunisti zasledovali, ga napadli in ga tako izdelali, da je nezavesten obležal. Razsodni delavci, ki so stopili vmes, so preprečili namero komunistov, deželnega glavarja ubiti. Deželni glavar in deželni svetnik sta se odcepila nato z avtomobilom v Gradeec, kjer se je moral deželni glavar takoj pod-

vreči zdravniški oskrbi. Zdravnik primarij dr. Karel Fischer je konstatiral pri dežurnem glavarju poškodbe na glavi, prsih, hrbtu in levi nogi. Poškodba na glavi se še ne da presoditi, vendar bo moral glavar ostati dolgo časa v postelji. Poškodbe so težke in bi morale biti smrtne. Orožništvo je takoj včeraj v St. Lorenzen poizvedovalo in nekaj ljudi aretiralo.

Gradec, 9. maja. (Izv.) Zdravstveno stanje dež. glavarja Rintefena se je zboljšalo in je gotovo, da poškodbam ne bo podlegel. Poškodbe dež. svetnika Prischlinga so lažje in le isti bolnik že zapustil in se podal v domačo oskrbo.

Građec, 9. maja. Danes dopoldne se je vršila vladna seja pod predsedstvom namestnika deželnega glavarja dr. Ahnerla, ki je z ozirom na večerajšnje dogodke sklenila nastopne izjave: Napad na deželnega glavarja profesorja dr. Rintelena in deželnega svetnika Prischinga napolnjuje vse člane deželne vlade z globokim obžalovanjem in največjim ogorčenjem. Ta napad na svobodno izvoljene člane vlade mora vsak zvesti pristoi reпублиke najostreje obsojati. Deželna vlada izraža uspnje, da bo mogla deželnega glavarja kmalu zdravje sprijeti v svojo sredo.

London, 9. maja. (Izv.) Položaj v Angliji postaja vsled pomanjkanja premoga vedno bolj kritičen. Pristanišče v Glasgowu je popolnoma mrtvo, ker stavkajo pristanišči in transportni delavci. Vlada je pridobila okoli 100 neorganiziranih delavcev, ki pod varstvom policijskih kordov in strojnih pušk izkladajo ladje z ameriškim, belgijskim in nemškim premogom. Enak položaj vlada tudi ob Themsi, kjer mora policija in vojaštvo braniti delavne dobro-

Carigrad, 8. maja. Po oficialnem komuniqueju iz Angors so turške čete začele z ofenzivo in prvi dan zasedle Bogadji, 35 km od Balikehira.

SAMOMOR BIVŠEGA ITALIJANSKEGA MINISTRA.

cesti. Najbrž je napravil samomor in skočil iz četrtega nadstropja na cesto.

Valute in devize.

1134—1152, Praga 192.50—193, Švica 2470—2485, Dunaj 23.25—23.35. Valute: dolarji 133.75—134, avstrijske krone 23—23.50, češkoslovaške krone 192—0, marke 212—0, leji 226—228, lire 475—480.

Dunaj: Valute: Dolarji 556—60, marke 845—51, funti 2215—35, franki 4555—95, lire 2855—75, dinarji 1619—39, poljske marke 60.50—62.50, švicarski franki 9875—925, češkoslovaške krone 781.50—787.50.

Praga: Valute: Marke 107.25, švicarski franki 1278.50, italijanske lire 368, francoski franki 596.50, angleški funti 284, dolarji 70.62, dinarji 200, avstrilske krone 12, poljske marke 8.05.

Curli: Berlin 8.45, Newyork 561, London 22.46, Pariz 46.45, Milan 28.99, Praga 7.80, Budimpešta 2.75, Zagreb 4.05, Dunaj 1.45, avstrijske krome 0.66.

Nečuvjen narodni škandal.

V Ptuj je izvoljen za župana soc. demokrat in vse časopisje JDS kriči o narodnem »izdajstvu« nar. socializma, da bi na ta način pridobili simpatije javnosti. Tisti »Slovenski Narod«, ki se je od prevrata do sedaj cedil človekoljubja do Nemcev in nemškutarjev, piše o nečuvjenem narodnem škandalu.

Z narodnega stališča je res škandal, da je internacionalc-nemškutar župan v Ptuj, a kdo je k temu pripomogel? Kdo je pripomogel soc. demokratu do take moči? Slovenski liberalci! Od prevrata do sedaj ste se vezali z njimi proti slov. narodno zavednemu delavcu, proti nar. zavednemu obrtniku in uradniku. Slovenski demokrati so protežirali vse povsod soc. demokrate na škodo nar. socializma, slovenski demokrati so omalovaževali nar. socialiste, upoštevali pa soc. demokrate; razvoj NSS so ovirali slov. demokrati na vse načine, pospeševali pa razvoj internacionalne soc. demokracije, da naravnost preganjali in zatirali so nar. socialiste kot nevarne državne sovražnike. Celo z nemškutarji in Nemci so se vezali slovenski demokrati, samo da so lahko pritiskali »malkontente« — nar. socialiste. V tovarnah in obratih baš ob meji na Štajerskem so slovenski demokrati-liberalci podpirali najhujše nemškutarje, dajali potuho vsem, ki so rohneli zoper narodno zavedno delavstvo, uradništvo in obrtništvo.

Na Jesenicah v nar. ogroženem kraju, ko je nar. delavstvo bilo najhujši boj z internacionalno je na javnem shodu proglasil oficijelni zastopnik JDS ravnatelj J. devizo, da delavec spada v social-demokratsko organizacijo ne pa v narodno socialistično. In po tej devizi so ravnali slovenski liberalci ves čas in vselej. Vse predloge glede pragmatike, zboljšanja plač itd. Zveze jugosl. železničarjev je vrgla centralna vlada v Beogradu v koš in sicer na predlog slovenskih demokratov, samo da jo bil sprejel predlog soc. demokratov. Na vsa važnejša mesta so postavljali same soc. demokrate, narodni socialisti pa je bil zaničevana brezpravna raja. Poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani je bilo baš s pomočjo slovenskih liberalcev pravega gnezdo soc. demokratov in najhujši internacionalni agitatorji so dobivali od poverjenišva za soc. skrb dobro plačane službe, da so lahko na državne stroške agitirali za internacionalno soc. demokracijo ter rohneli zoper narodno zavedno delavstvo in uradništvo.

Ker so bili v Beogradu slovenski demokrati zvezani s socialnimi demokrati, so uživali pri centralni vladi zaščito in Nemci in nemškutarji in so baš radi tega pristopili k JSDS.

Radi volitev županov v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj se je vršil shod zaupnikov NSS v Celju 29. p. m., ki se ga je udeležilo 34 Štajerjev in le 4 iz Ljubljane. Po trinpolurnem posvetovanju se je soglasno

sklenilo, da naj pri volitvah županov v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj glasujejo obč. svetniki NSS zoper JDS in zoper SLS in da naj postavijo povsod svoje kandidate za župane in podžupane. Štajerski zastopniki NSS so na tem sestanku zlasti poudarjali, kako nenarodno, kako protislovensko, kako sovražno so doslej postopali liberalci v Mariboru, Ptuj in Celju zoper narodno zavedno delavstvo in obrtništvo. Koncesije in obrtne liste so dajali v teh mestih Nemcem in nemškutarjem, slov. trgovski pomočnik, slov. obrtnik pa ga ni mogel dobiti. Isto je z lokali in stanovanji! Narodni socialisti ga ni mogel dobiti. Nemci in nemškutarji pa so sedeli na gorkem, za nje je veljalo »človekoljubje« — protekcija, za narodno zavednega človeka pa ni bilo pravice, kajti neki »višji interesi« so velevali JDS, da je podpirala nemškutarje in internacionalce, zatirala pa z vsemi sredstvi narodno-zavedni živeli.

Takih ljudi že iz res narodnih ozirov narodni socialisti ne morejo podpirati ter krepiti s tem njih natutost in usurpirano, toli zlorabljeno vladno moč.

Sklep NSS, da pri volitvi županov v Ljubljani, Celju, Mariboru in Ptuj ne bo podpirala JDS se je razglasil pravočasno, pa JDS v svoji jeroški domišljiji ni hotela tega pripoznati.

Dejstvo je, da je bilo zagotovljeno, da bo v Ptuj, Mariboru in Celju narodni socialist župan. Specijalno v Ptuj so soc. demokrati celo onudili narodnim socialistom župansko mesto ter objubili in se zavzeli zanj glasovati, a to so z intrigami preprečili tisti »narodnjaki«, ki danes kričijo o nečuvjenem narodnem škandalu, JDS je preprečila, da niso soc. demokrati v Ptuj glasovali za nar. socialističnega župana, ker se jim je nečuvjeno, gorostasno zdelo, da bi dobila neoblegjena »strančica« NSS župana. »mogočna« JDS pa ne.

Vprašamo, če je bilo JDS toliko na tem, da dobi Ptuj slovenskega župana, 1. zakaj je z intrigami razdrila dogovor med NSS in JSDS in 2. zakaj ni JDS glasovala za nar. socialističnega župana, da prepreči »nečuvjen narodni škandal.« JDS je vedela za sklep NSS, da ne bo za njo glasovala in s se večjo pravico se lahko reče, da je JDS zakrivila narodno izdajstvo in JDS je postavljena na sramotni oder nar. izdajstva in ne NSS. Karakteristično za farizejstvo JDS pa je, da sedaj očita narodno izdajstvo, ki ga je sama zakrivila, drugim.

Kmalu bodo volitve županov v Celju in Mariboru in videlo se bo, kdo je naroden izdajalec in kdo farizej, ki s prstom kaže na drugega, da bi zakril svoj lastni ostudni greh. To pa že lahko danes poveemo, da se tu jedeesarske intrige ne bodo posrečile in ne preprečile izvolitve županov — narodnih socialistov.

Mače solze.

Za »Jutrom« je prišel »Slov. Narod«, da tako skupno uganjati demagogijo glede volitve ptujkega župana. Vsakemu političnemu otroku mora biti jasno, da je vsa narodnostna jeremiada uprizorjena zato, ker bi radi dobili liberalci v vseh večjih slovenskih mestih župane in to navzlic njihovi manjšini. Meščanska buržoazija se nahaja na poti navzdol; slovensko ljudstvo ji je pri zadnjih volitvah v veliki večini obrnilo hrbet. Svoje rahle pozicije si hoče sedaj obdržati z obrabljenimi laži-narodnimi gesli. NSS kot nacionalna stranka bodi po mnenju liberalcev rešiteljica liberalne polomije. NSS naj gre v boj za liberalne župane, tak je liberalni ferman!

Ponovno smo že približili, da JDS nima v Ptuj pravice do župana. Ogromna večina slovenskega volilstva se je izrekla za socialistično vodstvo komunalne politike. Ako je JDS res toliko na tem, da se dozdnevni nečuvjen narodni škandal v Ptuj odpravi, zakaj trdovratno vztraja pri svoji županski kandidaturi? Zakaj ne voli narodno-socialističnega župana, kot zahteva socialistična večina ptujkega volilstva. JDSarji, bodite odkritosrčni! NSS bodi po mnenju JDS pokorna deda meščanske bankokracije. NSS mora podpreti osebno ambicioznost liberalnega županskega kandidata! Ko bo enkrat Moric napravil svojo »dotžnost«, dobi brco in nečuvjenega narodnega škandala bo konec.

Volitve ptujkega župana bodo baše razveljavljene. JDS naj preneha pretakati mače solze! Da se pa pri prihodnjih volitvah ne ponovi »nečuvjen narodni škandal«, naj JDS odda za NSS glasove in mirna Bosna. Narodne nesreče bo konec!

„Jutrov“ revizor.*

»Jutrov« revizor, ki je bil zavrt v gosto meglo, kakršno so valili jutrovcji za občinske volitve, da bi se v njej v čim večjem številu priplazili na ljubljanski magistrat, stopa počasi iz te megle, da ga moremo videti in — razumeti.

In zadnjega aprila stori zadnji največji korak, oziroma so ga v »Jutru« porinili celega na plan, da lahko vsakdo vidi, kakšnega revizorja zadrug so si zamislili — in da bi ne bilo najmanjšega dvoma, so mu pridali sledeči opis, ki le spopolnjuje sliko, ki so jo že pred in med volitvami razobesili: »Ako revizor najde pri zadrugi vse v redu, napravi poročilo samo na načelstvo revidirane zadruge. Ako pa ugotovi, da se v zadrugi posluje protizakonito ali proti pravilom, mora svoje poročilo dati tudi sodniji.«

Zadnji stavek, ki so mu dali v »Jutru« debeli tisk, se da le tako razumeti, da napravi »Jutrov« revizor v takem slučaju kar dva poročila, od kojih izroči enega načelstvu revidirane zadruge — a drugega pa ob enem urnih krač — (mimo »Jutra«) nese na sodnijo.

In kaj pravi zakon?

To nam povejo člani 1., 7., 9. in 12. revizijskega zakona od 10. junija 1903 ter člani 16., 23. in 27. revizijske odredbe od 24. junija 1903, po katerih izgleda pravi zadrugi revizor tako-le:

Strokovno mora biti za revizijski posel sposoben in mora imeti smisel za zadrugištvo; k poslovanju zadrugam naj ne prihaja vohun, temveč kot prijatelj in učitelj, ki zadrug ne funkcijonirje temeljito poudruče, kakoršne dolžnosti imajo in katere od teh pomanjkljivo vršijo; opozoriti jih ima na hibe in napake ter jim nasvetovati primerno poslovanje — in ako bi bilo treba, jim ima razložiti, na kak način se preprečijo grozeče nevarnosti.

Ko revizor vse poslovanje pregleda in je dal potrebni poduk in nasvete, ter so v njegovi navzočnosti odpravili morebitni pogrški, poda svoje revizijsko poročilo načelstvu revidirane zadruge — a nikomur drugemu — sodniji pa le kratko sporoči, da je revizijo izvršil.

Ako pri reviziji ugotovi, da se v zadrugi ni ravnalo po določilih zakona in pravil, t. j. ako ugotovi take nedostatk, da se niso mogli že ob njegovi navzočnosti odpraviti, takrat ima določiti primeren čas, v kojem se imajo najdeni nedostatk odpraviti — ta čas ima revizor tako odmeriti, da more zadruga v rednem obsegu svojega poslovanja nedostatke odpraviti.

Ako bi ta odmerjeni čas potekel — in bi zadruga v njem nedostatkov ne odpravila — šele tedaj ima revizor predložiti prepis revizijskega poročila sodniji.

Revizor ima čuvati tajnost poslovnih razmer, katere je pri reviziji videl — še v svojem poročilu sme samo one navesti, katere kot nedostatk graja.

O uspehu revizije ima revizor tudi v vseh drugih ozihi molčati in se ima posebno vzdržati celo vseh namigavanj, ki bi mogla kreditu zadrug škoditi.

Ako bi bil »Jutrov« revizor le količkaj podoben temu v zakonu označenem revizorju, je nemogoče — kar nedopustno — da bi drvel takoj po izvršeni reviziji s svojim poročilom na sodnijo — še bolj nemogoče bi »Jutro« o takem revizijskem poročilu zvedelo in celo nemogoče bi prišlo poročilo na »Jutrovo« leseno tablo.

Seveda bi tak revizor ne prijal za »Jutrovo« namene; — za te namene je dostopen le »Jutrov« revizor, ki zameži, kar bi sicer moral videti, da je sunek jutrovcjev namenjen zadrugištva.

»Jutrovi« patroni dobro vedo, da je zadrugištvo edina opora, katero ima gospodarstvo malih ljudi, da ne utone v močvirju jutrovskega bankokratstva, zato pa stikajo za vsako

* Ta članek nam je poslal že pretekli teden zadrugi strokovnjak, ki ima za razvoj slov. zadrugištva velike zasluge ter je sam doživel velike boje, ki ga je imelo slov. zadrugištvo zadnjih 20 let z njegovimi nasprotniki. Zaradi pomanjkanja prostora ga žal nismo mogli prej objaviti, priobčujemo ga pa sedaj, ker jasno kaže kakih metod se poslužuje bankokratstvo v boju z zadrugištvom. Uredništvo.

* Pisec nima pred očmi osebi, temveč le sistematično delovanje proti zadrugištvu. Pisatelj.

kostjo, ki bi jim omogočila napad na katerokoli zadrugo in zato si ustvarjajo posebne tip revizorja, ki ga vodijo po napačnih razlagah revizijskih zakonov, samo, da jim omogoči blatenje zadrugištva.

Sicer pa je imel »Jutrov« revizor že prednike, ki so sami blatili zadrugištvo, mesto da bi kot pravi zadrugi revizorji s svojim revizijskim delom odpravljali nedostatke. Tako javno blati zadrugištvo neki prednik »Jutrovega« revizorja, (Miloš Stibler — kriza v slovenskem zadrugištvu).

Kdor je »Jutrovega« duha, pač mora škodovati zadrugištvu in če se pri tem previdno markira v hinavsko obleko nekakega dobrohotnega čuvarja gospodarskih zadev ali pa sam od zadrugištva živi ter pleza po njem do osebnih ciljev.

Zato pa je tem večja dolžnost vseh zadrugišč načelstev, nadzorstev ter še posebno vseh zadrugišč članov — a tudi pravih zadrugišč revizorjev, — da skrbijo za pravi razvoj zadrugištva ter preprečijo vse sovražne enakane jutrovskega bankokratstva, ki mu pomagajo »Jutrovi« revizorji s svojimi predniki vred. Opazovalec.

Beleške.

Uredniki pa taki...

Plutov »Pondeljek« piše: To poročilo moramo bistveno popraviti, ker bi se sicer moglo misliti, da nalašč delamo komu krivico. kar pa nikakor ni v intencijah urednika, ki poročila ni pisal sam in ga v naglici niti prečital ni predno je šel list v tisk, ker je pač mislil, da se v poročilu govori o suhih dejstvih, niti na misel mu pa ni prišlo, da bi se spušča poročevalec v kritiko in je sam najbolj ostrmel nad poročilom, ko ga je čital v listu. — Sedaj vsaj vemo kako Pondeljkarji neodgovorni med neodgovornimi, polnijo svoji lajburjnal!

Epidemija — v operi.

Prvi je obolel Leopold Kovač, drugi Ivan Levar, za njima Thierryjeva. Ti trije ne preneso kritike. Nevarnost je velika, da se ta bolezen

po prvem bolniku nazvana »Kovačevizem« v gledališču preveč ne razpase in bi nazadnje obolal na nji tudi g. ravnatelj Rukavina, kar je pa pri njem po dosedanjih zdravniških diagnozah sodeč — neverjetno.

Kako so veliki v malenkostih naši umetniki, jasno pričajo dogodki zadnjih dni. Prvi slučaj: ker je gosp. Kogoj v svoji kritiki o delovanju g. Rukavine pisal, da je ta napačno razdeljeval uloge in da je dal temu to ulogo, temu to, onemu ono itd. in ker je bil med temi imenovan — notabene samo imenovan med drugimi — tudi tenorist g. Kovač, se je čutil ta tako »razžaljenega«, da je javno na cesti s pestmi in dežnikom napadel g. Kogoj in ga do krvavega nabil. — Drugi slučaj: Ker je neki strokovnjak kritiziral uprizoritev »Carmen« ter mimogrede omenil tudi g. Levarja, ki notabene v »Carmen« sploh ne nastopa, se je začutil ta tako razžaljenega, da se je znosil nad ljubljanskim občinstvom, ker se nad kritikom ne more, ker mu ni znan. Odpovedal je namreč sodelovanje pri pondeljkovem koncertu »Glasbene Matice«, kjer bi bil nastopil v Sattnerjevi »Pepelnici noči«. — S takim postopanjem si »užaljen« umetniki pač ne bodo pridobili simpatij občinstva in tudi ne renomeja.

Kakor bolje kaže!

Liberalci kriče na vse pretege o narodnih izdajstvih in proklinjajo socialne demokrate kot protinarodno, internacionalno organizacijo. Tako govore danes! Še včeraj so pa bili prav v tesnih zvezah s socialnimi demokrati. Vse javnosti je znano, da je Tone Kristan sklenil pristržno zvezo z liberalci za volitev ljubljanskega župana. Za svoje zadrugne organizacije si je izposodil pri liberalcih 24 milijonov kron in sklenil z dr. Zerkjavom pakt, po katerem dobe v Ljubljani liberalci župana, a socialni demokrati pa podžupana. Tu pa ni 705 prav nič bolelo »velenarodno« srce, da v Ljubljani zasede podžupansko mesto internacionalni — socialni demokrat. Tu ni bilo po mnenju liberalcev nobenega narodnega škandala. Kako bolje kaže!

Gospodarstvo.

Trgovinska pogajanja med Italijo in našo državo. Trgovinska pogajanja med Italijo in Jugoslavijo se bodo pričela konec prihodnjega tedna. Kakor znano, so italijanski delegati pred svojim odhodom v Rim, kamor so šli po nove instrukcije svoje vlade, predložili naši delegaciji v proučevanje nove formalne predloge. — Razen tega je predlagal g. Lucicli, da naj bi se pogajanja nadaljevala na mnogo širši bazi in razen trgovskih in gospodarskih vprašanj vzela takoj v pretes tudi prometna vprašanja med obema državama. Zato je predsednik naše delegacije zahteval, da se naši delegaciji kot sestavni del posvetovalnega odbora prideli po en strokovnjak za parobrodarstvo in vinogradništvo.

Nove takse. Predvčerajšnjem je v finančnem ministru zbora val ožji finančni svet. Na tej seji se je razpravljalo o načrtu naredb o novi trošarini in o novih takсах. Po tem načrtu so uvedene nove takse predvsem na prvovredne dedščine, potem na plakate in na oglase v časopisih itd. Višina teh takse je precej različna in se ravna po vrsti od 10 par do 5 dinarjev. Od dosedanjih takse so ukinjene samo takse na mineralne vode. Kar se tiče trošarine, tozadevne naredb niso veliko izpremenjene. Predlogi o trošarini so bili v seji sprejeti brez ugovaranja. Glede naredb z ozirom na takse časopisnih oglasov se še ni končnoveljavno sklenilo in bo o tem odločil ministrski svet. Ta naredba se ne ustavi v finančni zakon, ampak v ciklus zakonskih naredb.

Znižanje izvozne carine na slivo. Da bi se izvoz sliv, ki so lansko leto precej dobro uspele, olajšal, je poljedelsko ministru zahtevalo, naj gospodarsko — finančni komite ministrov zniža izvozno carino na slivo na 30%.

Nakazilo za zidanje državnih zgradb. Ministrski svet je sklenil, da se sto milijonov dinarjev od svote 850 milijonov dinarjev, katere je država dobila od Narodne banke, nakaže za zidanje državnih zgradb.

Železniški promet sarajevske direkcije. Od 1. junija 1920 do konca marca t. l. so vlaki sarajevske železniške direkcije prepeljali 2,638,992 oseb in 849,627 ton blaga. Dohodki so znašali 228,860,180 kron. V istem času leta 1919-20 so isti vlaki prepeljali 2,920,030 oseb in blaga za 817,868 ton. Dohodki so znašali 107,617,140 kron. Diferenca približno 121 milijonov v dohodkih je pripisovani zvišanju železniških tarif.

Izložba naših vin. Vsled zastajanja izvoza našega vina je delegiral minister poljedelstva vinogradnega nadzornika za Slovenijo, g. Skalcič-ja, da prouči prilike

na vinskem trgu v Českoslovaški in da poskuša najti kupce za naša vina. Da ta akcija bolje uspe, se namerava prirediti na Českoslovaškem razstava naših vin.

Cepjenje prašičev. Ker je nastopila doba cepjenja prašičev proti rubečici, se opozarjajo vsi, ki hočejo imeti svoje prašiče zavarovane proti tej kužni bolezni, da javijo svoj naslov in število prašičev pisмено ali ustmeno mestnemu živnozdravniku; mestna klavnica.

Betonsko okroglo železo. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalogi večjo množino linega papirja za sobnoslikarske šablone, katerega bo razdelil med Interesente, ki naj priložijo svoje potrebščine ustmeno ali pisмено na navedeni urad, Dunajska cesta št. 22.

Papir za sobnoslikarske šablone. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalogi večjo množino linega papirja za sobnoslikarske šablone, katerega bo razdelil med Interesente, ki naj priložijo svoje potrebščine ustmeno ali pisмено na navedeni urad.

Izvoz živine in mesnih izdelkov v Italijo je zopet dovoljen, dočim je izvoz raznih vrst žita v inozemstvo še vedno prepovedan.

Razpis II. dobave raznega materiala za arzenal v Tivtu. Dne 25. maja t. l. se bo vršila II. ponudbena licitacija za II. nabavo raznega materiala za arzenal v Tivtu. Ves material je uvrščen v tele skupine: I. Štovi za zastave, platno I. dr., II. električni material, III. kemikalije, IV. gradbeni material, V. les, VI. barve, VII. potrošni material, VIII. mizarsko in brodogradbeno orodje, IX. vijaki, žebliji, cveki, X. pločevina in železo.

Ponudbe je poslali do 25. maja t. l. 12, ure opoludne upravi arzenala v Tivtu. Navesti je poedine in skupne cene za ves material in za poedine skupine. Podrobni pogoji, množine in vrste blaga, vzorci itd. se morejo vpogledati pri gori imenovani upravi in pri ministru vojne in mornarice v Zemunu, pri mornariški postaji v Zagrebu ali pri delegatu mornarice v Splitu. En izvod razpisa, pogojev in seznamov blaga, ki ga je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. Zbornica pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesentom izročiti.

Zvišanje cene kalija v Nemčiji. Poljedelsko ministru je dovolilo, da se zvišajo cene kalija za 10%. To povišanje stoji takoj v veljavo.

Padanje cene petroleja. Iz Poljske nam poročajo, da so zadnji čas cene petroleja in mineralnega olja znatno padle.

Dnevne vesti.

Akademski kolegij. Pri včerajšnji načelstveni seji akademskega kolegija, ki se je vršila v ljubljanski vseučilišni posvetovalnici, se je vršila obširnejša debata o tem, kako bi se čimprej odpravilo nevzdržni stanovanjski bedi akademске omladine, ki je sedaj obsojena bivati v zaporih na ljubljanskem gradu. V ta namen je bil izbran poseben odsek, katerega naloga je, v najkrajšem času v zmislu izprošenih načrtov predložiti načelstvu konkretne predloge. Pri konstituciji načelstva je bil izvoljen za predsednika zdruge poverjenik Adolf Ribnikar, za podpredsednika vseučilišni rektor dr. Rihard Zupancič, za ravnatelja Avgust Praprotnik in za tajnika profesor Franc Jeran. Načelstvo je sklenilo, da ostane zadruga za ozirom na njen oficijozni značaj pod direktnim državnim nadzorstvom in ne pristopi k nobeni obstoječi zadrugi zvezi.

Železni drobiž brez veljave. Finančna delegacija razglasa, da avstro-ogrski železni drobiž ni več veljavno plačilno sredstvo ter ga državne blaginje ne sprejemajo več.

Jugoslovani ujetniki iz Rusije se vračajo. V Trst je dospel iz Vladivostoka parnik »Dr. Pierre Benoit« z 2740 vojnimi ujetniki iz Sibirijske, med katerimi je tudi 446 Jugoslovancev, ki se te dni odpeljejo v svojo domovino.

Brzojavni promet z otokom Visom. Ministrstvo za pošto in rbzjav je vzpostavilo brzojavni promet za privatnike z otokom Visom.

Umor odvetnika. Po uradnem poročilu ministrstva za notranje stvari so kmetje vasi Pačecovine, Vilinskega sreza, ubili zloglasnega odvetnika Alekso Biberčiča iz Hercegovine.

Neznana učiteljica. Za časa italijanske okupacije sta se v Planini učiteljica Lucija Trampuž in Meliva vedli v narodnem oziru neznajčno. Občevali sta z italijanskimi častniki ter zahajali k njihovim intimnim prireditvam v Windischgrätzov grad. Trampuževa je kot začasna šolska voditeljica celo vodila šolsko matiko v italijanskem jeziku. Višji šolski svet je vsled tega prestavil Trampužovo v Telče pri Mokronogu, a imenovanja učiteljice Melive do Italijanih višji šolski svet ni potrdil.

Službe nemških učiteljev so le začasne ter se bodo vse nanovo razpisale. Nemški učitelji morejo postati stalni le tedaj, ako za tako namestitev znova prosijo, pri tem pa morajo dokazati, da so napravili izpit iz slovenščine.

Učiteljska imenovanja. Za nadučitelja so imenovani: Božidar Betriani na slovi. šoli v Kočevju, Rudolf Žnidaršič v Dobru pri Celju, Peter Mavrič v Novi Štifti, okraj. šol. nadzornik Henrik Sel na deski šoli v Konjicah, Andr. Horvatič v Cvetu pri Ljutomeru, Iz. Čokl pri Sv. Marjeti nize Ptuja, Ulrik Hauptman v Ribnici na Pohorju.

Učiteljska imenovanja. Za nadučitelja v Zg. Šiški je imenovan Avg. Korbar, na deski šoli v Kranju Vilbald Rus, na deski šoli gđ. Janja Miklavčič, v Mozlju pa Lekar. Za učitelja v Kranju je imenovan Vladimir Rojina, za učiteljico na deski šoli pa ga. Zelenik-Jerom.

Razširjenje ljudske šole. S prihodnjim šolskim letom se razširijo sledeče šole: 3. razrednica v St. Rupertu pri Mokronogu v 5. razrednico, 3. razrednica v Begunjah nad Cirknico v 4. razrednico, 3. razrednica v Horjulu v 4. razrednico, 1. razrednica pri Sv. Trojici nad Cirknico v 2. razrednico, 2. razrednica v Smartnem pod Smarno goro v 4. razrednico, 2. razrednica na Brdu v 4. razrednico, 6. razrednica v Zagorju in Toplicah pri Zagorju v 7. razrednico, 5. razrednica v Kostanjevici v 6. razrednico, 3. razrednica v Zalogu v 4. razrednico, deska petrazrednica v Kamniku v 6. razrednico, 4. razrednica v Cerknici v 5. razrednico, 5. razrednica pri Vol. Nedelji v 6. razrednico, 5. razrednica v Slovenjgradcu v 6. razrednico z eno paralelko, Deska in deski štiri razrednica v Brežicah se spojuje v mešano 8. razrednico.

O ljubljanski nadpregledni komisiji smo dobili trpke pritožbe. Poslovna soba je pravecali brlog, kjer ni ne stolov ne klopi. Kamor invalidi položijo svoje izmučene in bolecne ude. Tudi občanov za obliko ni, temuč morajo preiskani pometati obliko po blatnih in oljpuvanih tleh. In na ta ogabna, okužena tla se morajo vleči invalidi med zdravniškim preiskovanjem, da si imajo nekateri še odprte rane. Tudi obnašanje komisije je vse drugo kot sočutno in človekoljubno. Hvaležno polje za poverjenstvo za socialno skrbstvo!

Natečaj. V področju zagrebškega ravnateljstva državnih železnic je izpraznjen vsi mest uradniških (za prometno službo) in poduradniških (za prometno, strojno in progovzdrževalno službo) večbenikov. Natančnejša pojasnila daje inšpektorat drž. žel. v Ljubljani.

Izjava iz naše kraljevine žv. larski pomočnik Jos. Stross, 23 let star, rojen v Lincu, pristojen v Češkoslovaško.

Sprejem v podčastniško šolo v Sarajevu. Ministrstvo za vojno in mornarico bo sprejelo letos v podčastniško šolo v Sarajevu okrog 500 kandidatov. Rok za prijavo je do vključno 10. maja.

V Laškem se vrši dne 16. t. m. velika gasilska slavnost povodom 50 letnice ondotnega gasilskega društva in blagoslova praporja. Slavnosti se prične že zvečer 15. t. m. Južna železnica je dovolila udeležnikom 50% popusta vozniš cen III. raz.

Za potnike v Ameriko. Ameriški konzulat v Zagrebu, ki se je preselil v svoje nove prostore na Zrinjskem trgu 19, bo začel uradovati dne 10. maja. Vhod za stranke, ki prosijo vizumov, je v Gajevi ulici št. 13. Vizumi se bodo delili od 9. do 12. dopoldne. Pristojbina za vizum znaša 400 dinarjev, ki se sprejemajo samo v jugoslovenskih bankovcih. Prosilci morajo predložiti zdravniško izpričevalo in potrdilo pristojne politične oblasti, da ne pripadajo nobenemu društvu, ki se nahaja v protislovju z načelnimi navedbami vseh priznanih držav.

V Mozlju je bil nosilec kandidatne liste g. Rudolf Pevec in ne Rudolf Devet, kakor smo poročali v četrtkovni številki lista.

Izprememba v osebju. Fr. Fischer, okrajni tajnik pri poverjenstvu za notranje zadeve je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Ptuj.

Mlekarski voziček ukraden. Franjo Tometovi iz Dvora pri St. Vidu je nekdo odpeljal izpred frančiškanske cerkve črno pleskan mlekarski voziček z znamko M. F. Na vozičku je bil tudi bel prt.

Ukraden demant. V opekarni Stavebene družbe v Kosezah uslužbeni Fr. Kastranik iz Bodešča v radovljiškem okraju je ukradel demant za rezanje stekla ter pobegnil.

Ponarejevalec denarja. Okrajno sodišče v Postolj lšče 21 letnega Leopolda Bošnjaniča iz Podstenja pri Ilir. Bistrici zaradi ponarejanja bankovcev.

Ljubljana.

Princezinja Jeleua v Ljubljani. V nedeljo popoldne se je pripeljala z orijent-ekspresom v Ljubljano princezinja Jeleua, sestra našega regenta, na potovanju v London. Na kolodvoru sta jo sprejela general Dokić in poverjenik Ribnikar. Za spremstvo ji je bil pridružen vladni tajnik dr. Golia. Princezinja se je peljala s svojim spremstvom na Grad, da si je ogledala mesto in okolico, nato pa se je peljala cela družba na avtomobil po Večni poti ter se vrnila skozi Šiško na glavni kolodvor, kjer je princezinja prenočila v salonskem vozu, včeraj dopoldne pa se odpeljala preko Trsta v London.

Boj dragih mlaka si neki duševni revež predstavlja tako, da je treba najprej krmo uničiti, potem bodo dajale kraco brez hrane dovolj mleka, ki bo sive vsled tega ceneje. Po ljubljanskih ulicah je namreč neki zmedenec napeljal listke z napisom: »Požar na Kolodjevem je začel boti proti dragini! — vsaj v okolici bodo sledile.« Polcija išče tega praktičnega živinorejca.

Vodovodna naklada. Pobiranje 15% vodovodne naklade je podaljšano do konca leta 1922.

Poverjenik za pravosodje dr. Vladimir Ravnihar zaradi odpovedanja ne sprejema do 24. t. m.

Nevaren norec. Javnost se še spominja na razburljiv lov v Šolskem drevo-redu, kjer je neznan mladenič kazal vse znake zblaznelosti vsled stekline. Splezal je pred stražo na kostanj, lomil veje, grizel okrog sebe in tulil kot zverina. Z veliko težavo so ga vlovili, zvezali in spravili v opazovalnico. Pozneje se je dogajalo, da je mladenič 20 letni Ivan Maršič, pristojen v občino Mareziga pri Kopru. Predno so dospole potrebne informacije od pristojne občine, je Maršič pobegnil iz norišnice na Studencu. Zdravniško — psihijatrična preiskava je dozajala, da boleha ta človek na katatoniji, a pristojna občina poroča, da je Maršič zelo nevaren zločinec, ki je v zadnjih dveh letih v družbi zločinskih tovarišev izvršil več težkih hudodelstev ter je prve dni julija l. t. pobegnil iz zaporov deželne sodišče v Trstu. Maršič je velike močne postave, zagorelega obraza, črnih dolgih las, brez brk. Obklečen je v temno-sivo, črtasto, ponošeno obleko.

Za učitelje na obrtnih nadaljevalnih šolah se bo vršil julija meseca na tehniški srednji šoli v Ljubljani strokovni tečaj za merkantilne predmete. Interesente opozarjamo na razglas v Uradnem listu št. 47. z dne 4. t. m.

Premog. Članj »Društva vpojojenega učiteljstva v Sloveniji«, stanujoči v Ljubljani, dobe premog na nakazila mestnega magistrata v sredo dne 11. t. m. — Vsaka rodina dobi 150 kg za K 16.

Ukradeni čevlji. Posestniku A. Weissu v Zg. Šiški je nekdo ukradel iz kuhinje par rjavih moških in par črnih ženskih čevljev.

Pevsko društvo »Hlahol« iz Prage v Ljubljani. Na binkoštno soboto dne 14. t. m. priredi pevski zbor »Hlahol« (120

pevk in pevcev) koncert v Ljubljani. Češki gostje pridejo s popoldanskim vlakom v Ljubljano. Ker je ta izlet čeških pevcev prva večja turneja po Jugoslaviji, je prevzela naša vlada protektorat nad tem izletom in se vrše priprave za kar najstnejši sprejem. Odbor narodnih dam, na čelu jim gospa županja Franja dr. Tavčarjeva, Zveza slovenskih pevskih zborov in Glasbena Matica, so vzela v svoje roke skrb za sprejem, koncert in bivanje dragih gostov v središču Slovenije. Odbor vabi vsa kulturna društva in korporacije k sprejemu na kolodvoru. Zbirališče vseh kulturnih društev, katere naj pridejo z zastavami, bode na Kongresnem trgu pred univerzo, od koder je skupni odhod na kolodvor. Osobito vabimo naše narodno ženstvo, da pride v čim večjem številu v narodnih nošah, da s tem povečajo sprejem dragih čeških gostov. — Natančni čas dohoda javno še pravčasno. Vsa sodelujoča društva prosimo, da sporoče svojo udeležbo odboru »Zveze slovenskih pevskih zborov«, kjer dobe tudi vsa potrebna nadaljnjia pojasnila. — Vse korporacije in društva ob progi od Maribora do Ljubljane prosimo, naj drage goste sprejmejo in pozdravljajo na dotičnih postajah, kjer se bodo dragi gostje mimo vozili. — Za odbor »Zveze slovenskih pevskih zborov«: Ivan Dražil, podpredsednik.

Maribor.

Dekliško zavetišče. Po prizadevanju urada državne krajevne zaščite za deco v Mariboru se je otvorilo te dni v spodnjih prostorih dekliske šole v Cankarjevi ulici zavetišče za ubožne deklice in sirote. Zavetišče sprejme dnevno 50 deklic na hrano in v zavetje. Zavetišče se bo vzdrževalo z državno subvencijo in prispevki državnih faktorjev. Urad ima v programu še več zaščitnih naprav, ki se bodo v najkrajšem času otvorile.

Mestno kopališče se otvori v sredo, 11. t. m., in sicer za ženske ob petkih, v ostalih dneh za moške.

Aretilan nemškiar. Včeraj je bil aretilan Franc Kramusch, pomožni delavec tvrdke »Balkan«, ker je v gostilni pri Zlati hruški zabavljal čez našo državo. Zelimo, da odrine možakar po prestani kazni čez mejo k svojim bratcem.

Celje.

Volitve župana v mestu Celju se bo vršila, kakor čujemo, tekem tega tedna.

Volitve celjske okolice Kdor je zoper korupcijo in dosedanje občinsko upravo, kdor hoče slovensko okolico Celja, kdor hoče dobrobit revnih — delavnih slojev, kdor hoče avtonomno upravo in red v občini, kdor je zoper mahinacije in korupcijo absolutizem laži-policijske demokracije — ta voli 3. — tretjo škrinjico!

Volitve v celjskem političnem okraju. Doslej so se izvršile volitve v gornjegradskem, vranskem in šmarškem sodnem okraju. V celjskem sodnem okraju so volitve danes 10. t. m., v laškem pa 12. t. m.

Celjsko pevsko društvo je priredilo minulo soboto zvečer svoj spomladanski koncert. Proizvajale so se razne zanimive in lepe skladbe, ki so žele mnogo vsestranskega odobravanja in priznanja. H koncu koncerta sta nastopila priljubljeni violini g. B. Serajnik in pianist g. M. Grušen z Winiarskega Legenda op. 17. Koncert je zaključil efektin in vesel mešan zbor cigankov »Janana« iz D. Jenkove opere Vračara. — Po koncertu se je vršila prosta zabava v gornjih prostorih Narodnega doma.

Spedijsko podjetje Pelle v Celju odgovarja na slovenske in hrvatske dopise še vedno nemško. To je izjivanje, katerega si ne bomo pustili več dalje dopasti. Tudi je že čas, da si ta tvrdka svoje vozove opremi s slov. napisi.

Več jugoslovanskih ujetnikov se je iz Rusije vrnilo minule dni v Celje. Celjsko podružnico državne posredovalnice za delo nameravajo zopet otvoriti. Razpisano je mesto pisarniškega uradnika za to podružnico. Prošnje je vložiti do 13. t. m.

Izkaz kužnih bolezni. V raznih krajih celjskega pol. okraja so zbolele na novo od 25. aprila do 1. maja 4 osebe za kozam. V evidenci se nahaja vsega skupaj 20 oseb za kozami bolnih. Umrla je ena oseba. — Za difterijo so zbolele 3 osebe.

Občni zbor trgovske družbe »Sloga« v Celju se vrši 19. maja v hotelu »Balkan« v Celju.

Koroško.

Slaba zagovornica Koroških oblasti je Feiningova »Koroška Domovina«. Na dopis »Jugoslavije« o posilnem ponemčenju v koroških šolah odgovarja »Koroška Domovina«: »O kakem nasilnem ponemčenju ni more biti govora, ker po naših postavah odločuje ljudstvo samo o učnem jeziku. Ravno v tem oziru se ravna naša merodajna oblast zelo natančno.« — Prazne laži! Pokažite nam le eno šolo na Koroškem, v kateri je slovenski pouk s slovenskim učiteljem! Naše ljudstvo v Selah, Bilčevu, Ločah, Sv. Jakobu v Rožu je enodušno zahtevalo slovenski pouk v šolah, a ga še danes nima. V St. Rupertu pri Velikovcu se je izjavilo toliko staršev za odprtitev slovenske šole, da bi se morali napraviti 4 razredi, a še danes nimaš niti enega razreda.

Primorje.

Divjanje fašistov. V Sovinjaku so fašisti splezali na cerkveni zvonik ter izbili s kladivi in dleti iz kamnite plošče glagolski napis, ki se je glasil: »1557 u vrime župana Kirina Sirotiča, ki je cerkveni starešina in teče sused.« Tudi vse druge slovanske napise so uničili. Fašiste sta spremljala dva oborožena finančna stražnika, ki sta odgovarjala, da se tako dela na ukaz oblastev in fašistov.

ODGOVOR »PONDELJKU«.

»Pondeljek« bi bil rad aktualen in »straži na braniku naše glasbene kulture«, ter odlaga v ta namen v svojih predalnih dovtipih, ki so skrajno neokusni.

Skrokanim možganom »Pondelj-kovih« redakterjev se je zahotelo, zaleteti se v mojo osebo, in jo štiliti v sedanje gledališke afere, ker sem bil svojčas glasbeni poročevalec »Jugoslavije« in sem poročal pod šifro Z. P. — nikdar anonimno — o operi. Od 1. svečana t. l. dalje pa se v te žalostne razmere, katere so naši listi že nešteto krat ožigosali, sploh ne vlikam. Uredništvo »Jugoslavije« lahko potrdi, da nisem niti s članki in kritikami, ki kritizirajo upravo in delovanje gledališča, niti s kritiko o operi »Carmen« v prav nobeni zvezi. To se mi je zdelo potrebno konstatirati, ne zaradi »Pondeljka«, ampak zato, da izpodbijam vsa tozadevna morebitna sumničenja.

Zorko Prelovec.

Uredništvo »Jugoslavije« radevolje potrjuje, da gospod Zorko Prelovec od 1. svečana t. l. ni več naš glasbeni poročevalec ter da ni v nobeni zvezi s kritiko o operi »Carmen«, katero je napisal odlični glasbenik, ki do sedaj za naš list ni prispeval niti črke. »Pondeljek« strelja v napačno tarčo!

Sport in turistika.

»Sport« št. 19 ima sledečo vsebino: Prvenstvena tekmovalnja. — Turneja S. K. Ilirije. — Kakšen naj bo golman? — Nogo-met. — Kolesarstvo. — Motociklistika. — Avtomobilistika. — Avijatika. — Atletika. — Tenis. — Službene objave. — Razno.

Sokolstvo.

II. pokrajinski sokolski zlet J. S. S. v Osjeju. Priprave za zlet 27.—29. junija so v polnem teku. Organiziral se je železniški odbor, ki se pobriga za posebne vlake iz bližnjih krajev. Takl posebni vlaki bodo vozili na progh Subotica - Osjek, Vinkovci - Osjek, Djakovci - Osjek, Slatina - Osjek in D. Miholjac - Osjek. — Posebno veliko je zanimanje za razstave, ki se pridele povodom zleta. Dosedaj so zagotovljene obrtna, umetniška in razstava ptištvstva, dočim za industrijsko razstavo doseže še ni dovolj priljav. — Jeseniški Sokol omogoči svojim revnejšim članom udeležbo na zletu na ta način, da bo nabiral na Golici naše dišeče narlice ter jih kot pozdrav zaslužnjem Korošcev pošiljal v Osjek, kjer jih bodo člani Sokola v ta namen razprodajali.

K 43. turnelj francoskih gimnastikov v Lille, ki se vrši 15. in 16. maja t. l., odpotuje v prihodnjih dneh 10 članska deputacija Jugoslov. Sokolskega Saveza pod vodstvom podstaroste br. dr. V. Ravniharja.

I. jugoslovanski vsesokolski zlet se vrši leta 1922, meseca avgusta v Ljubljani. Zanj so se že začela pripravljala dela. Istodobno bo v Ljubljani tudi VII. turneja mednarodne Zveze telovadnih društev spojena z mednarodno tekmo.

Nova sokolska knjiga. V založbi Saveza je izšla nova sokolska knjiga: Dušan Bogunovič. Sokolska prosveta u društvu i narodu. Cena 2 din. Naroča se pri Sokolskem Savezu v Ljubljani. V knjigi so točna navodila za kulturno-prosvetno delo sokolskih društev. Priporočamo vsem bratskim društvom, da si knjigo čimprej naroče.

Gledališče in glasba.

Reportoir Narodnega gledališča v Ljubljani. Drama: Torek 10. zaprt; sredo 11. Navaden človek (A); četrtek 12. Androklos in lev (po znanih cenah, izven); petek 13. Navaden človek (E); sobota 14. Androklos in lev (B); nedelja 15. Navaden človek (popoldanska predstava ob 3.; po znanih cenah, izven); ponedeljek 16. Androklos in lev; popoldanska predstava ob 3.; po znanih cenah, izven); torek 17. zaprt. — Opera: torek 10. Carmen (B); sredo 11. Tha's (E); četrtek 12. Mignon, gostovanje g. Julija Betteta in ge. Pavle Lovšetove (C); petek 13. zaprt; sobota 14. Dalibor, gostovanje g. Julija Betteta; nedelja 15. Tosca (izven); ponedeljek 16. Mignon, gostovanje g. Julija Betteta in ge. Pavle Lovšetove (izven); torek 17. zaprt.

Mestno gledališče v Celju. V četrtek 12. maja se ponavlja v našem gledališču

Cankarjeva tridejanska farsa »Pohujšanje v dolini šentflorjanske«, katere se je minulo sredo igrala z izvrstnim uspehom.

Znanost in umetnost.

Umetniška razstava v Ljubljani. V Jankopčevem paviljonu se pripravila obsežna umetniška razstava, katere se udeležijo sledeči umetniki: Gaspari Maksim, Gustinčič Pavel, Kambič Mihael, Klemenčič Ivan, Kos Anton Gojmir, Kralj Franc, Kralj Tone, Napotnik Ivan, Mušič Marjan, Santel Saša, Santel Henrik, Skalický Zdenko, Simonič Vera, Trautnik Franc, Vovpotič Ivan, Vesel Ferdo, Zajec Ivan, Zupan Fran, Zupanec Anica in Zmitek Peter. — Razstava se otvori v soboto, 14. maja.

Frank Heller: Prigode gospoda Collina. Saljiv detektivski roman. Ljubljana 1921. Založilo »Jutro«. Cena K 15, po pošti K 2.—več. »Jutro« roman je izšel v ponatihu v posebni knjigi velikega formata na 103 straneh. Naslovni list je narisal g. profesor S. Santel. Frank Heller je pisatelj visoke kulture in prvovrsten stilist. Njegov »Collin« spada med najzabavnejše pripovedke te vrste. Knjiga se naroča Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Sodna ul. 6.

Pokrajina.

Rajhenburg. Zadnji čas je že, da bi ravnatelj trboveljske premogokopne družbe v Rajhenburgu razpisal rudniško kanti-no in jo podelil človeku, ki je bolj sposoben za ta posel, kot sedanja kantierka M. Delavci, ki so prisiljeni hoditi na hrano v kontino, so res pomisljevali vredni reveži; kajti za drag denar se morajo zadovoljiti s hrano, ki je skoraj neužitna. Če bi g. ravnatelj vedel, kako snažno se vse prireja, mu najbrž ne bi šlo v slast. Samo to je dobro, da on ne ve, ker mu postrežnica nosi na stanovanje. Končno pa še ta pokleta prijaznost od gospe kantierke! Če pride delavec h kosilu, pa ne mara piti tiste njene brozge, ki jo prodaja za vino in ki ima vsak dan drugo barvo in drug okus, mu pa še prav robato zasoli: »Kjer piješ, tam pa še letje!« Ali je kantina za to, da delavec znoši svoje krvavo prislužene kro-ne v nenasično žrelo kantierke, ali zato, da imajo delavci dobro in tečno hrano po zmernih cenah? — Delavci.

Dobrovolnik. Tukajšnji javni namestenci in Bogojniški učiteljski je priredilo tukaj in v Bogojni Jurčič-Kernikovo narodno igro »Domene«. Namen prireditve je bil seznaniti prebivalstvo s slovensko dramatik-o, oziroma z običaji slovenskega ljudstva. Za-željen cilj je bil posebno v Dobrovniku po-polnoma dosežen. Čeravno se je igra mo-rala radj slabega vremena v zadnjem tre-nutku preložiti na poznejši čas, je moralo dosti občinstva radi pomankljane prostora oditi domov. Vsi igralci so svoje vloge kar najbolje rešili. Na zahtevu se je mo-rala igra prihodnjo nedeljo zopet ponoviti. Omenjeno bodi, da so bili gledalci, izvem-ši učiteljsva iz okolice, samo taki, kateri igre radi neznajna slovensčina niso mogli razumeti. Iz tega je razvidno, da Prek-murci niso tako nedostopni za dobro stvar, kot se v splošnem misli. Seveda je treba pri tem veliko potrebnosti in požitnosti, ali pri količjak dobri volji se lah-ko veliko doseže. Želeli bi bilo, da se tudi v drugih, posebno v večjih krajih, priredi kaj slinenga. Kajti dobre predstave so naj-boljša privlačna sila za narod. Treba je delati in ne samo kritizirati. Da se pa vse to doseže, je pred vsem treba, da se pošlje v Prekmurje same popolnoma narodno za-vedne in delavne javne namestence. V tem oziru bo treba sploh še marsikaj izpregov-riti ter vzeti železno metlo v roke in po-šteno pomesti. Predvsem je treba izpolniti odgovorna mesta z zavednim uradnikom, kajti kako more podrejeni uradnik, pod-uradnik ali sluga, čeravno je popolnoma zaveden, delovati za narod, če ga pri tem ovira njegov predstojnik. Naš župni urad-tul še vedno ne pozna Dobrovnika, tem-več rabi uradno le nekdanje madžarsko ime Lendvasarhely.

Drobiž.

* Železo, ki bi ne zarjavelo, je tudi ena izmed vročih želj tehnikov in človeku se vse tako zdi, da se izpolnuje. Na tem pro-blemu se dela že več kot deset let na Nem-škem, Francoskem, Angleškem in v Zdra-ženih državah. Dognalo se je, da je glavni žilnitiž problema zarjevanja hrom v jeklu ali železu. Od l. 1919 so delali v Kruppovi-h zavodih poizkuse z novimi zlitinami jekla, katere bi ne zarjavelo. Preiskovalcema da. B. Strauss in dr. inž. Maunerju se je po-srečilo vprašanje jako povojno rešiti. Ze iz-početka poizkusov sta dognala, da 20 od-stotkov hromov jeklo, izpostavljeno skozi leto dni vremenskim vplivom, ni kazala znakov rjavjenja. Po daljšem preiskavanju je dognalo, da je mogoče napraviti go-tove jeklene zlitine, katerih se rja ne pri-me, ali pa vsaj v tako majhni meri in šele v tako dolgi dobi, da skoraj ni mogoče go-voriti o kakl rji, ker konstrukcija pri tem nič ne trpi. To so namreč visokoodstotne zlitine jekla s hromom in nikljem (hromo-nikljevo jeklo). Nove jeklene zlitine so se doslej v praksi imenitno obnašale, poseb-vo pri parnih turbinah. Tako bo postala želez-na ruda še vse bolj važna, kakor je bila doslej.

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Toda — je hotel ugovarjati Kameron, ali beseda mu je zastala. Videl je, da je zadržan v mrežo, iz katere ni videl izhoda. Nadzornik ga je ostro opazoval in povzel nato z dozdevno trdosrčnostjo:

Ako bi govorila o kom drugem, ki bi se nahajal v vašem položaju, bi mi gotovo pritrtili.

Ne vem, je odgovoril zdravnik; mogoče. Zdi se mi, da sem izgubil vso razsodnost. Misli, ki ste jih zbudili v meni, se zvijajo po mojih prsih kakor ostudne kače. Zakaj me mučite tako?

Zato, ker je potreba. Dejstvo, da trpite je zame jako važno. Ako bi vas bile pustile moje besede hladnega ali ako bi jih bili mogli ovreči, bi bil prišel do povsem drugačnih zaključkov. Kadar spoznate moje razloge, mi oprostite to ravnanje.

Zakaj mi ne poveste razlogov takoj? Rešite me vendar te strašne napetosti!

Dobro, gospod doktor, ne bom vas natezal dalje. — Dasi moram vaši soprog priči njenega stanja za zdaj priznati zapor, sem vendar malone prepričan, da ve o smrti ubogega dekleta več, nego je priznala. Primoran sem jo postaviti pod policijsko nadzorstvo. Ko se vrnete domov, najdete v svoji hiši žensko, ki jo izvolite sprejeti za strežnico pri bolni gospodi. Dobrosrčna je, spretna in molčeča; niti vam ne bo v nadlego, niti ne bo izdala nas, ker je v službi tajne policije. Ali se smiem zanesti, da ji ne boste branili vstopa, niti ne boste storiili ničesar, kar bi jo oviralo v izvrševanju njene dolžnosti?

V vaših rokah je moja usoda in moja cast, je vzkliknil Kameron z globoko muko; moram se ukloniti vaši volji.

Nadzornik je zmajal z glavo; malokdaj mu je bil še kak posel tako težak. Vse, kar delam, sem primoran storiti, je dejal. Osebnost pa souvstvuem z vami iz dna srca, kakor vsak poštenjak.

Toda Kameronu ni bilo do sočutja; zahteval je pravice. Mari ni

res nikakega izhoda, je vzkliknil; zakaj morava trpeti to onečaščačo ravnanje, ko niti ne veste z gotovostjo, ali gre sploh za umor?

Gospa soproga je edina, ki more pojasniti skrivnostno Mildredino smrt. Da, če bi vedeli vse, o čemer molči doktor Molesworth —

Naj vendar pove, kar ve! Sam pojdem k njemu in ga pregovorim, da ne bo več skrival resnice.

Nadzornik ga je sočutno pogledal: Kdo ve, ali jo boste hoteli poslušati? je dejal.

Seveda! je odgovoril Kameron naglo in ježno. Najhujše, kar more doleteti človeka, je negotovost, y kakršni tavam zdaj. Postavite me z njim oko v oko; ako pozna okolnosti, v katerih je umrla Mildred Farley, ne bo dolgo stiskal svoje skrivnosti, če mu povem, kaj pomeni zame njegov molk.

Nadzornik ni bil tako prepričan. Molesworth ni slabši, je rekel. Ako je sklenil utajiti resnico, mu boste težko izvil priznanje.

On še ne ve, da je moja žena priznala, da je deklet umrla v njeni sobi.

Ali mu hočete povedati?

Da, ako vi ne ugovarjate.

Dvomim, da bi mu to razvezalo jezik. Ako se ni ustrašil krive prisege, da bi obvaroval vašo soprogo posledic, katerih se je bala, ga tudi tak posredni dokaz ne bo lahko pripravil, da bi preklcal svojo prejšnjo izpoved.

In vendar jo bo. Moji razlogi ga morajo prepričati. Obup mi bo dal moči. Magari če je od jekla, mu hočem izviti resnico.

Nadzornik je pogledal Kameronu z nemim občudovanjem.

Žal mi je, da vam ne morem dati prilike za vaš poskus, je dejal nato. Julij Molesworth je namreč izginil. Izginil je?

Molčali smo o tem, dasi je resnica. V bolnici se ni pokazal že več dni, in tudi na stanovanju ga ni dobiti. Ali je mrtev ali pobegnil, nam ni znano. Nekega večera se je izmuznil nadzorovalcu ter izginil, in do današnjega dne se nam vzlic vsem naporom še ni posrečilo najti njegove sledi.

Molesworth izginil! Potem je imel pač tehtnejši vzrok, da je prišel po krivem, nego smo mislili v

prvem hipu. Ta beg je podoben očitemu priznanju krivde.

Kakšne krivde? — Umora?

Nadzornikov suhi glas je osvestil zdravnika. Dokaz, da je bila Mildred Farleyeva mrtva, preden je stopil Molesworth v hišo, je bil neomajen; razentega ni bilo prav nobenega vzroka, zakaj naj bi bil mrzli Genovefin ljubimec stregel dekletu po življenju, ko vendar ni zakrivilo nič drugega kakor to, da je bilo napoti gospodični, ki je hotela zavzeti svoje prejšnje mesto med svetom. — Kameronu je bilo sram, da je izrekel sumnjo. In vendar — ta nenadni beg — kaj je pomenil, ako ne strahu? — strahu pred čim? — Rešitev te uganke je smatral zdaj za svojo dolžnost.

Julij Molesworth ima ključ do skrivnosti, je vzkliknil Kameron. Drugače ne bi odšel iz mesta zdaj, ko ga priklepje tako silen stanovski interes. Dobiti hoče ta ključ. Povejte mi bližnje okolnosti njegovega bega; morda najdem vmes kako važno podrobnost, ki jo more spoznati samo zdravnik.

Zgodba je kratka in preprosta. Molesworth se je peljal tisti večer kakor po navadi z vozom v neko hišo v predmestju, kjer je imel bolnika; vstopil je, a nazaj ga ni bilo več. Hiša ima zadaj druga vrata, skozi katera je moral oditi, zakaj bolna žena, ki ga je pričakovala, pravi, da sploh ni bil pri nji. Izvoščka ni vzel s seboj, in voz ga je čakal pred vrati, dokler ga ni neki redar zapeljal v hlev. Zdi se, da je imel že prej namen bežati, ker je dvignil pri banki ves svoj denar in vzel s seboj majhno potno torbo.

Dovolite mi, da ga poizkusim najti; tajni policist sicer nisem, ali ta strašni čas me je izuril v opazovanju, in rad bi pripomogel po svojih močeh.

Ne vem, čemu bi vam branil. Mož nam je potreben, in vsako sredstvo, da ga dobimo nazaj, nam bo dobrodošlo. Toda ušel je pred nekaj dnevi in je lahko že sto milj daleč odtod. Ali morete pustiti soprogo samo?

Celo moram jo. Sedeti pri njeni postelji s srcem polnim dvomov in nerazrešenih vprašanj je zame pretežka naloga. Čutim, da moram storiti zanj kaj gotovejšega, če hočem dočakati pri zdravi pameti ure, ko

se zbudi iz svoje mrtvice. Moja odsotnost itak ne bo trajala dolgo. Nekaj mi pravi, da mu bom kmalu za petami.

Pojdite tedaj, ali — Nadzornik je pogoltnil besedo. Težko preskušeni mož se mu je smilil, in strah ga je bilo misliti na odkritja, ki so ga še čakala.

Mali oglasi.

Proda se:

MOŠKO KOLO

dobro ohranjeno in velika stenska ura je naprodaj. Naslov se poizve v upravi. 807

POSESTVA

voleposestva, grajščine od 4 do 400 oravov. Krasne stanovanjske hiše, 2 krasni 3 nadstropni hiši, hotel, vile, gostilne, mlin prodaja pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. Dopolni le proti znamki. 809

DVE ENONADSTROPNI HIŠI

z 10 stanovanji, gostilno s tremi lepimi prostori z vsem inventarjem, potem trgovino z vso opremo, lokal za mesarjio ter vrt s kegljiščem na zelo prometnem kraju tik tovarne na Gorenjskem se proda radi družinskih razmer. Cena po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Lepa prilžnost« s 1061 na upravo »Jugoslavije«. 811

VILA

šupe za vozove, hlev za živino, 1 jolh zemlje itd., četrt ure od Maribora, se proda. Naslov v upravi »Jugoslavije« v Mariboru. 812

PLINOV KOTEL

s cevmi in hramj ter rabljen kovaški meh podolgaste oblike se ceno proda. Andrej Dobrovolje, ključavničar in klepar, Vrhnika. 789

ČEDNO HIŠO

zidano, pokrito z opeko, s 4 sobami, kletjo in hlevom, vse pod eno streho, poleg sadni vrt in njiva, prodam pod sledečimi pogoji: Kupec prevzame prirastek in procenite ter tudi vse name spadajoče stroške. Da on vse to plača, dam posestvo za malenkostno ceno 110 dolarjev. Mr. John Ježek, 1167 Novad Road, Cleveland - Ohio. 794

PRODAJA KOČIJE!!!

Proda se iz proste roke krasna skoraj nova, popolnoma izborna ohranjena kočija. Cenjene ponudbe prosim na upravništvo Jugoslavije pod »kočija«. 788

Službe:

URARSKI POMOČNIK

se proti dobremu plačilu takoj sprejme. Franjo Bigaj, Celje, Glavni trg. 788

18LETEN MLADENIC

iz dežele, močan in zdrav, želi službe pri kakem podjetju v tovarni ali na posestvu (za hlapca izključeno). Ima 5 razredov ljudske šole. Nastopi takoj ali pozneje. Pojasnila pri g. Anton Kastelic-u, trgovcu v Nov. Mestu, Dol. 805

GOSPOD, IZURJEN STROJEPISec

išče za popoldan posla v kaki pisarni ali kaj drugega primernege, tudi vzame na dom pismena dela za pisalni stroj. Cenjene ponudbe pod »Vesten« na upravo tega lista.

SPREJME SE

vzgojiteljica popolnoma vešča slovenskega in nemškega jezika k trem otrokom v starosti dve, osem in deset let. Plača po dogovoru. Ponudbe v nemškem jeziku na M. Hintze, Karolinenhof pri Ptuj. 810

Razno:

KOMPANJON

za dobro idoče podjetje z najmanjšo svoto K 200.000 se sprejme. Naslov pove uredništvo. 808

IZJAVA.

Preključim vse, kar sem slabega govorila o Neži Kokalj, vezilji v Ljubljani na Sv. Petra nasipu št. 45, ker nisem imela zato nobene podlage ter se ji zahvaljujem da je odstopila od tožbe. 806

Terezija Polik.

RUDNIŠKA RESTAVRACIJA

na Bergsalerju pri Mežici se s 1. junijem t. l. odda v najem. K restavraciji spada tudi klavnicna in prekaljevalnica. Ponudbe je vložiti pismeno do 21. maja na Upravništvo svinčenih rudnikov v Mežici. 804

Priporoča se prvovrstni atelje za črkoškarstvo FILIP PRISTOV, hotel Malič LJUBLJANA.

Kaučuk-pete za čevlje

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in aluminijevga, potne košare, čevjarskega orodja, rinčic in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, veznin in navivkov ter vse druge potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinc-u,
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
Največja izbira! Nizke cene!
NA VELIKO IN HALO!

IVAN SAX, Ljubljana
Stari trg št. 8.

Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča po znižanih cenah.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani.

J. Dolenc Ljubljana
Hilkerjeva ulica 5

priporoča za nakup najboljših instrumente izvršnih tovarov po najsolidnejših nizkih cenah.

Tajnik

za občno v Stari cerkvi, Kočevsko se išče.

Kupi se motor

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzela

„Kolodvorsko restavracijo“

v Kranju.

Točna postrežba s pristnimi pijačami, z gorkimi in miznimi jedmi, tiskane sobe, kakor tudi solidne cene naj me priporočajo vsem cenj. gostom in izletnikom v obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Slavica Tomažič.

Prvorazredno

SJEME,

žitica, kukuruza, grahorice, preje, muhari, povrča i originalne njemačke krmne repe dobavlja „Sjemenar“ d. d., Osijek, Gajev trg 1.

Tel. br. 663. Brzjav: Sjemenar, Osijek.

Ček. post. št. br. 33346.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsaka množina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z. Ljubljana, Gradišče 9/1.

Slovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj predložijo svoje prošnje do 20. maja, kjer naj označijo svoje zahteve to je mesečno plačo.

Umirovljeni orožniki imajo prednost.

300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod „MOTOR“ na upravništvo „Jugoslavije“.

Jožefa Brumen roj. Jenko

včeraj dne 8. maja 1921, po kratki in mukepolni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne se vrši v torek, dne 10. maja 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 3, na pokopališče k sv. Križu.

Prebago pokojnico priporočamo v molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 8. maja 1921.

Globoko žaljoči:

Dr. Anton Brumen, sin. Apolonija in Franja, hčerki.
Mari Claulandi Mally, zet.

Brez posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Poziv tesarskim podjetnikom.

Za ljubljanski veliki semenj je postaviti raznovrstne razstavne lesene zgradbe. Tesarska podjetja, katera reflektirajo na izvršitev teh del naj se takoj prigrasijo pri g. arhitektu Josipu Costaperaria pri obratnem ravnateljstvu južne železnice, kjer dobijo potrebne podatke in vpogled v načrte. Ponudbe je predložiti do 14. maja t. l.

Urad „Ljubljanskega velikega semenja“.

Proda se motor

220 volt, 8 konjskih sil s 600 obratov na minuto. — Naslov pove upravništvo „Jugoslavije“.

NUDIMO:

Glavnike, lasne zapenke, koščene zapenke, Nože, vilice, žlice, lesno robo! Parfumi, mazila za brke, puder, briljantke; Veziva, žipe, vrvke; Trakeve za čevlje, steno, naramnice; Braše, prstare, uhane; Gumbi, sukanca; Svinčnice, peresa, gobe.

Ščetke svih vrst!

in svo ostalo galanterijsko in nirberku robo! Proda se samo na veliko! Proda se samo na veliko!

Braća Svježić, Zagreb
Telefon 22-44. Patrinjska ul. 5. Telefon 22-44.

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Za birmance

vseh vrst obleke v zalogi

velika izbira modnih in

športnih oblek lastnega

: izdelka za gospode. :

Angleško sukno — Lister.

Znižane cene!

Zahtevajte vzorce!

SCHWAB & BIZJAK

I. kranjska razpošiljalna

Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!